

Aftagerpanelmøde for Bæredygtigt Design 2023

Dato:	15.05.2023	Tidspunkt:	Kl. 14:00 – 16:00
Sted:	Aalborg Universitet Kbh., A.C. Meyers Vænge 15, 2450 Kbh. SV, lokale ACM15 2.1.025		

Referent: Janni Rise Frellsen

Deltagere	Virksomhed	Rolle	Deltagelse
Julie Hjort	Dansk Design Center	Eksternt medlem	Tilstede
Jørgen Ole Kjær	Move Innovation	Eksternt medlem	Tilstede
Simone Kongsbak	Smith Innovation	Eksternt medlem	Tilstede
Steffen Nielsen	Lolle og Nielsen	Eksternt medlem	Tilstede
Eva-Maria Færgemann Nielsen	Lederne	Eksternt medlem	Afbud
Andrés Felipe Valderrama Pineda	Aalborg Universitet	SD programkoordinator	Tilstede
Signe Pedersen	Aalborg Universitet	BD programkoordinator	Afbud
Søsser Brodersen	Aalborg Universitet	BD programkoordinator	Tilstede
Maj-Britt Quitzau	Aalborg Universitet	Studienævnsperson	Tilstede
Pernille Scholdan Bertelsen	Aalborg Universitet	Studieleder	Tilstede
Janni Rise Frellsen	Aalborg Universitet	Studienævnsekretær	Tilstede
Per Richard Hansen	Aalborg Universitet	BD/SD Karriere-VIP	Afbud

DAGSORDEN

1. Velkomst og kort intro
2. Første designspil
3. Skydeskive
4. Diskussion
5. Andre kompetencer
6. Pause
7. Andet designspil
8. Fælles diskussion
9. Afrunding

REFERAT

Velkomst og kort intro

Andrés og Søsser lagde ud med at byde velkommen til dette års aftagerpanelmøde, der som noget nyt ligger i maj måned i stedet for i efteråret. Da dette tidspunkt er mere passende ift. perioder og frister for de opgaver, som vi gerne vil have input til og sparring med aftagerne på, er planen, at vi fremover vil afholde aftagerpanelmøderne i foråret i stedet.

Der blev desuden informeret om, at Maria Waas-Danielsen og Julie Tehrani er trådt ud af aftagerpanelet siden sidst, men at vi har fået et nyt medlem i Eva-Maria Færgemann Nielsen fra Lederne, som dog desværre ikke havde mulighed for at deltage i dagens møde. Vi ønsker desuden at finde min. én aftager mere til panelet.

Andrés og Søsser introducerede desuden dagsordenen og formålet med dagens møde, som tog afsæt i Sustainable Design kandidatuddannelsen, da vi inden for en nærmere fremtid ønsker at foretage en revision af studieordningen for denne. Bacheloruddannelsen i Bæredygtigt Design er netop blevet revideret og var på dagsordenen ved sidste års møde, hvorfor denne ikke vil blive diskuteret i dag. Andrés nævnte, at vi har taget kritikken fra sidste års møde, som ifølge aftagerne var alt for informativt, til os, hvorfor dagens møde vil tage udgangspunkt i to designspil og diskussioner på baggrund heraf.

Inden første designspil gav studieleder Pernille Bertelsen en kort status på det forventede E23 optag. Antallet af kvote 2 ansøgninger til bacheloruddannelsen i Bæredygtigt Design er steget fra 15 sidste år til 32 i år, hvilket er rigtig godt, og vi afventer nu spændt antallet af kvote 1 ansøgninger til juli. Ansøgningstallene til kandidatuddannelsen Sustainable Design svarer nogenlunde til sidste års antal, hvilket også er rigtig fint.

Første designspil, skydeskive, diskussion og andre kompetencer

Søsser gav en kort introduktion af formatet og principperne for mødets to designspil. Rent fysisk består designspillet af hhv. en spilleplade og et sæt kort til hver af aftagerne i hver sin farve, hvorpå der er skrevet forskellige ord. Spillepladen er på baggrund af påtegnede cirkler inddelt i fire forskellige zoner, hvor den inderste zone repræsenterer stor vigtighed og relevans, mens vigtighed og relevans aftager jo længere man bevæger sig ud i zonerne væk fra midten.

Aftagerne blev i første designspil udstyret med hvert et sæt 'kompetencekort' og bedt om at forholde sig til kompetencerne på de forskellige kort og prioritere og placere dem på spillepladen, ift. hvad der er vigtigt/mindre vigtigt i deres virksomhed/organisation, når der skal ansættes nye medarbejdere. Aftagerne måtte desuden gerne tilføje yderligere kompetencer, hvis de syntes, at der manglede nogle kompetencer, der for dem er vigtige. De fik ca. 10 minutter til at foretage deres prioritering og placering af kortene, hvorefter de på skift blev bedt om at uddybe deres valg.

Julie, som havde fået tildelt de pinke kompetencekort, lagde ud og forklarede, at hun havde lagt kompetencekortet med teksten 'forstå og håndtere komplekse udfordringer' i midten af spillepladen, da hun vurderede denne kompetence som værende den vigtigste. Det at kunne forholde sig til udfordringer på både det konkrete og det abstrakte plan er for hende en vigtig kompetence hos en kandidat.

'Designkompetencer' og 'indgå i tværfagligt samarbejde' havde hun lagt lige i forlængelse heraf, da designkompetencer naturligvis er vigtige for dem hos Dansk Design Center (DDC), men en stærk designer, der ikke kan indgå i et tværfagligt samarbejde, er i deres verden ikke en stærk designer. Den måde, de arbejder på i DDC, handler meget om at 'iscenesætte og facilitere', så dette vægter også højt og er placeret i den næst midterste ring, hvorimod de øvrige kompetencekort ligger i den yderste ring, da hun ikke finder disse nær så vigtige. Ift. 'tekniske kompetencer' så er de ikke så tekniske i DDC, men hiver typisk disse kompetencer ind udefra, ligesom de 'socio-tekniske kompetencer' og 'videnskabelig tilgang til analyse' er lidt mere praktikerdrevne.

Julie blev bedt om at uddybe, hvordan hun forstår 'designkompetencer', og hun forklarede, at det typisk er folk, der udforsker problemrummet, er eksplorative og eksperimenterer med deres tilgang, og som kan arbejde iterativt, prototypende og visuelt taktilt. Men særligt behovet for at kunne udfordre problemer og antagelser er ret centralt hos virksomheder, der arbejder med bæredygtig omstilling.

Steffen, som havde de grønne kompetencekort, overtog efterfølgende ordet og påpegede, at den forklaring, som Julie netop havde givet af 'designkompetencer', var en af årsagerne til, at han havde valgt at placere denne kompetence inderst på spillepladen ift. vigtighed. Det med at kunne gennemskue, hvilken værdi det enkelte produkt, system eller koncept skaber, samt at kunne manøvrere og træffe beslutninger på de rigtige grundlag, med de rigtige aktører inde over og forbinde alle de forskellige led, det ligger i forståelsen af hele procesmodellen og koncepttænkningen, og det er super centralt for Lolle og Nielsen som virksomhed, og det er det, han kan se, skaber værdi alle mulige andre steder. Derfor er denne kompetence klart nummer et.

Han fortalte, at hvis hans virksomhed skulle ansætte en fra Sustainable Design, ville det være meget handy herigennem at kunne videreføre div. bæredygtighedsanalysemetoder (f.eks. LCA). til virksomhedens værktøjskasse. Virksomheden står i øjeblikket helt konkret og mangler sådanne kompetencer, som de ønsker at benytte på flere af deres projekter, og de er i tvivl om, hvorvidt de

skal kaste sig ud i dette selv, eller om der skal indhentes kompetencer udefra. Hvis økonomien var til det, tænker han, at de gerne ville have ansat en af de kommende Sustainable Design kandidater til at varetage denne opgave.

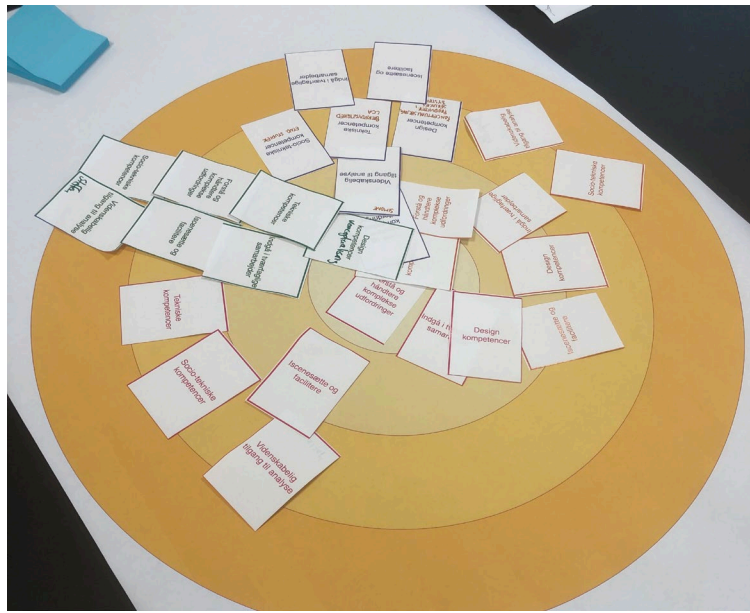
Steffen fortsatte med at påpege, at kompetencen 'indgå i tværfagligt samarbejde', som han har placeret i den næst midterste ring, altid er enorm vigtig både internt og eksternt. Denne er imidlertid en meget personlig ting og kan være svær at sætte på formel. I ringen længere ude på spillepladen fulgte kompetencen 'iscenesætte og facilitere', da dette for ham er en ting man kan lære hen ad vejen, og efter hans mening lærer kandidaterne bedst dette i mesterlære. Han havde placeret 'forstå og håndtere komplekse udfordringer' i samme ring, men nævnte, at denne lige så godt kunne ligge 'heroppe' (inderst i cirklen, red.), da der ligger meget i den tænkning med proces og koncept, som i virkeligheden er noget af det mest komplekse i hans verden.

'Socio-tekniske kompetencer' og 'videnskabelig tilgang til analyse' er for ham mindre vigtigt, hvorfor han havde placeret disse kompetencer i den yderste ring.

Ordet gik herefter videre til Simone med de lilla kompetencekort. Hun havde placeret kompetencekortet 'forstå og håndtere komplekse udfordringer' inderst på spillepladen og nævnte, at det er vigtigt for dem hos Smith Innovation, at de kandidater, de ansætter, netop besidder denne kompetence; dvs. at de skal kunne forstå problemet i problemet og sætte dette i en systemisk sammenhæng. De vil rigtig gerne være endnu mere vidensproducerende, og derfor er det vigtigt for dem at kunne bygge bro mellem forskning og praksis.

Hun havde længere ude på spillepladen sidestillet tre kompetencer, som hun anså som vigtige redskaber i værktøjskassen; 'designkompetencer', 'tekniske kompetencer' og 'socio-tekniske kompetencer'.

Det at være forslagsstillende; dvs. ikke nødvendigvis at kunne stille forslag til specifikke produkter, men pba. analyser at kunne foreslå løsninger og bud på næste skridt i en proces, eller f.eks. hvordan man kan udvikle på et udviklingsprogram, er vigtigt for dem. Bæredygtighed og LCA er bestemt også gode kompetencer, men hos dem vil kandidaterne ikke skulle gå i dybden med det tekniske. De bruger meget interviews som empiri til analyse. Kompetencer som at 'indgå i tværfaglige samarbejder' og 'iscenesætte og facilitere' er for hende mindre vigtige hos en kandidat, da hun er ret tryk ved, at de i virksomheden selv kan lære dem dette, da de internt i organisationen netop er meget tværfaglige. Kandidaterne vil således automatisk blive udsat for og oplært heri gennem deres daglige arbejdsliv hos dem.

Jørgen Ole forklarede som den sidste af aftagerne baggrunden for hans prioritering og placering af de orange kompetencekort. Han havde placeret 'tekniske kompetencer' i midten af spillepladen af den årsag, at virksomheden Move Innovation, som han er en del af, er en produktudviklingsvirksomhed, som lever af at lave produkter. Dvs. at hans virksomhed kommer ind i processen efter de andre aftageres organisationer. MVP'en er mange gange defineret, men det er endnu ikke klarlagt, hvordan de specifikke features skal udvikles, og det er her, de kommer ind i billedet. Hos dem kræves der følgelig høje tekniske kompetencer og en høj faglighed. At 'forstå og håndtere komplekse udfordringer' skal deres medarbejdere til gengæld også have styr på, da det at blande mekanik, hardware, software og AI sammen med brugerdesign er en meget kompleks størrelse. Jørgen Ole havde placeret 'designkompetencer', 'iscenesætte og facilitere' og 'indgå i tværfaglige samarbejder' side om side midt på spillepladen, hvilket symboliserede, at disse også er af en vis vigtighed i hans virksomhed. I Move Innovation opfattes 'designkompetencer' mere håndfast, forstået på den måde, at dette for dem dækker over at være i stand til at designe produkter, hardware og software, hvilket han anser som meget kreativt. Medarbejderne skal samtidig være i stand til at 'iscenesætte og facilitere', da virksomheden afholder en del workshops med kunder, hvor idéer skal omsættes til virkelighed. Det kræver ligeledes en god evne til at kunne 'indgå i tværfaglige samarbejder'. De 'sociotekniske kompetencer' og 'videnskabelig tilgang til analyse' er ikke af så stor relevans for dem, hvorfor disse kompetencer var placeret længst fra spillepladens midte. De foretager ganske vist brugeranalyser/UX, men med udgangspunkt i og fokus på selve produktet, hvor de primært beskæftiger sig med, hvorvidt brugerne har brug for produktet og vil betale for det. Dvs. at det er meget håndfast, og produktet er som udgangspunkt allerede defineret, når de går i gang, om end der dog kan foretages ændringer. Grundlæggende er der således en idé og vision, som er rimeligt fastlagt. Ift. 'videnskabelig tilgang til analyse' så beskrev han virksomhedens tilgang som mere almindelig metodeorienteret, altså ift. at der er forskel på en ingeniør og en forsker.

Søsser opsummerede aftagernes fire forskellige bud og italesatte, at det var interessant at høre, hvor forskellige ønskerne og behovene var. De meget individuelle ønsker og behov til kompetencer er også netop det, der gør det udfordrende at skabe en uddannelse, der skal kunne imødekomme alle disse på den ene eller anden måde. Jørgen Ole påpegede, at det at 'forstå og håndtere komplekse udfordringer' virkede til at vægte højt hos alle tilstedeværende aftagere.

Julie supplerede med, at det for hende også afhænger af, hvor i karrieren en kandidat befinder sig. Er der tale om en nyuddannet kandidat, er der fokus på metodefagligheden; altså at vedkommende kan sit stof og har styr på sine værktøjer (f.eks. LCA). Ved en mere erfaren kandidat vægter de til gengæld højt, at vedkommende besidder nogle mere strategiske færdigheder. Hun synes, at kandidaterne fra Sustainable Design er rigtigt dygtige til både at arbejde konkret men også abstrakt og strategisk, men det tager noget tid at blive i stand til at bringe sidstnævnte i spil hos en organisation.

Søsser bad herefter aftagerne om at tilføje evt. kompetencer, såvel faglige som personlige, som de måtte mene, manglede på de udleverede kort. Det måtte gerne være konkrete metoder og værktøjer.

Steffen bemærkede, at det for ham var svært at komme med bud på værktøjer, som ikke hører under designkompetencer, hvortil Søsser svarede, at han i så fald gerne måtte folde begrebet ud ift. hvilke værktøjer, han finder relevante herunder, da disse evt. kan afvige fra dem, som uddannelsen pt. besidder.

Jørgen Ole tilføjede 'projektledelse', da han ser dette som en selvstændig ledelsesdisciplin, som udgør en faglig kompetence som ikke er teknisk, men som er sindssygt vigtig. Med projektledelse mente han styring af projekterne ift. kunder og medarbejdere, tid, ressourcer, økonomi og kvalitet, hvilket ifølge ham er en meget svær disciplin. Hos hans organisation ser de gerne, at kandidaterne gennemgår 14 ugers kursus, inden de giver sig i kast med projektledelse. De har medarbejdere ansat, som kun arbejder med projektledelse, som skal være i stand til at estimere og finde kritiske veje i agile projekter. De er gode til at lave processer.

Steffen påpegede, at det kan være svært på et studie, men at de studerende jo faktisk lærer lidt om projektledelse gennem projektmodulerne på uddannelsen. Simone var helt enig i, at projektledelse er vigtigt, og fortalte, at de to kandidater, de hos dem har ansat fra AAU, er dygtige til dette. Søsser bemærkede, at vi på uddannelsen måske skal være bedre til at italesætte, at de studerende rent faktisk opnår sådanne kompetencer og godt kan lave projektledelse.

Simone havde valgt at tilføje 'værdikædeforståelse/supply chain management' som en ekstra kompetence, da dette fylder i hendes virksomhed. 'Fremtidens bæredygtighed' havde hun tilføjet, da hun mener, at det er vigtigt at være aktuel på dette punkt og gå forrest. 'Materialer og produktionsmetoder' og 'visuel formidling' er også vigtige kompetencer, som hun ser som en del af den obligatoriske værktøjskasse. Af mere personlige kompetencer, havde hun tilføjet 'drive, engagement, initiativ og selvstændighed' og ikke mindst 'teamplyer' – alle kompetencer, som kan fordres gennem projektarbejdet.

Steffen var enig i vigtigheden af Simones tilføjelse af personlige kompetencer og tilføjede 'ydmyghed'. Herudover lagde han vægt på 'håndværksmæssig erfaring', og Søsser bragte følgelig det nye prototyping kursus på 3. semester op, da dette netop skal bidrage med en sådan praktisk konstruktionsmæssig erfaring.

Julie påpegede, at det kan være svært at udvælge generelle kompetencer, da det er forskelligt fra stilling til stilling, hvad virksomheden leder efter. Det er følgelig vigtigt, at dimittenderne er bevidste om, hvad de ønsker at satse på og er gode til og således skaber sig en stærk profil herudfra. Julie fortsatte og forklarede, at hun havde tilføjet 'holistisk bæredygtighedsforståelse', forstået på den måde, at kandidaterne forstår det brede bæredygtighedsbegreb, følger trends, og forstår, hvad der sker politisk, samt at de er interesserede og kan navigere i og orientere sig om, hvad der sker.

studieordning ikke indlagt mulighed for sommerskole, så dette skal være noget, de studerende selv opsøger ved siden af som et supplement til uddannelsen.

Maj-Britt nævnte, at der på et tidspunkt blev arbejdet med hackatons på AAU, hvilket var super godt ift. at give de studerende nogle ekstra point. Vores employability-medarbejder Emilie Stenberdt arbejder desuden med nogle tiltag ift. kompetenceafklaring og profilering af de studerende.

Julie påpegede, at hun syntes, at det er helt ok og forståeligt, at de nye dimittender ikke er helt bevidste om deres profil, da det at hjælpe med denne forståelses- og udviklingsrejse netop er en del af det at ansætte og investere i en ny medarbejder. De nye medarbejdere skal finde ud af, om de er en specialist, projektleder eller noget helt tredje, og dette bør ikke nødvendigvis være afklaret i løbet af studiet. Det gode ved netop at tage praktikanter ind, er, at man som virksomhed kan være med til at forme dem ift. virksomhedens ånd.

Maj-Britt bragte op, at vi på uddannelserne ofte oplever udfordringer ift. gruppedannelserne, hvor vi netop gerne vil have de studerende til at tage mere stilling til den sammensætning af roller, der udgør et succesfuldt projektsamarbejde, og sammensætte grupper herudfra, fremfor hvem de fungerer godt med socialt. Hvis de studerende kaster sig ud i at indtage nye roller, finder de nogle gange ud af, at de er gode til nogle ting og har nogle kompetencer, som de ikke var bevidste om, hvilket er virkelig lærerigt.

Steffen påpegede, at de studerende som udgangspunkt er fagligt kompetencemæssigt ret ens, da de er samme sted i livet, på samme uddannelse osv., men Jørgen Ole tilføjede, at de personlighedsmæssigt helt bestemt bringer nogle forskellige kompetencer ind i gruppen. Søsser påpegede, at de studerende på 6. semester endog er meget bevidste om deres kompetencer, og at de kan noget forskelligt, hvilket ofte resulterer i nogle gode bachelorgrupper. Andrés fortalte, at han som 3. semesters koordinator gennem de sidste tre år faktisk har haft meget fokus på det videnskabelige, men at Per, som nu har overtaget rollen som koordinator på 3. semester har en anden tilgang og et stort fokus på, at de studerende kapitaliserer på deres tidligere projekter, laver et portfolio og helt konkret fremviser for virksomhederne, hvad de kan byde ind med.

På 3. og 4. semester står mange studerende på egne ben, da de for første gang arbejder alene, hvilket netop får dem til reflektere over, hvad de har at byde på som individ.

Julie påpegede, at netop kombinationen af kandidaternes værktøjer, viden og analytiske apparat samt deres personlige kompetencer og refleksionen herover er rigtig vigtig. Kandidaterne må gerne være ydmyge og nysgerrige og ikke mindst prøve at forholde sig til det, virksomheden laver, sætte det i kontekst og forstå, hvad de kan bidrage med.

Andet designspil og fælles diskussion

Dagens andet designspil havde fokus på rekruttering og handlede om, hvilke kompetencer uddannelsen bør markedsføres på. Søsser bemærkede, at der har været et fald i antal ansøgere til uddannelsen, hvorfor det er relevant at tale om, hvorvidt uddannelsens fokus er for bredt og følgelig bør skærpes, og hvad der i så fald bør lægges vægt på. Det er vigtigt, at vi får rekrutteret de rigtige ansøgere.

Inden andet designspil gik i gang, lagde Andrés ud med en smule baggrundsviden og gennemgik, hvilken baggrund ansøgerne, som bliver optaget på kandidatuddannelsen i Sustainable Design,

typisk har. Han præsenterede en oversigt over fire års optag på Sustainable Design (18/19, 19/20, 20/21, 21/22) fordelt på tre kategorier: studerende med en bachelor i Bæredygtigt Design, studerende med anden AAU-bachelor samt studerende med en bachelor fra anden uddannelsesinstitution end AAU.

De andre AAU-bacheloruddannelser, som ansøgerne kommer fra, er typisk By-, Energi- og Miljøplanlægning, Interaktionsdesign, Teknoantropologi, Produkt- og Designpsykologi og Bæredygtig Energiteknik. I 2021 var optaget af bachelorer i Bæredygtigt Design på 28%, hvor de resterende ansøgere kom fra følgende uddannelser: Arkitektur (10%), Industrielt Design (26%), Maskinteknik (10%), Produktdesign (5%), andre ingeniøruddannelser (13%) og andre uddannelser (8%).

Tidligere har ca. halvdelen af de optagne ansøgere til Sustainable Design kandidatuddannelsen været fra bacheloruddannelsen i Bæredygtigt Design, men udviklingen i oversigten viste en stigning i andelen af studerende med en bachelor fra anden uddannelsesinstitution end AAU ift. studerende med en Bæredygtigt Design bachelor eller anden AAU-bachelor, og i 2021 var optaget af bachelorer i Bæredygtigt Design således på 28%, hvor de resterende ansøgere kom fra følgende uddannelser: Arkitektur (10%), Industrielt Design (26%), Maskinteknik (10%), Produktdesign (5%), andre ingeniøruddannelser (13%) og andre uddannelser (8%). Andrés forventede samme tendens igen i år.

Andrés fremviste desuden en oversigt over, hvor de studerende har været i praktik, såvel i hvilke virksomheder/organisationer som den geografiske placering, hvoraf det tydeligt fremgik, at størstedelen af praktikforløbene er placeret i hovedstadsområdet. Der er både tale om produktdesignvirksomheder, kommuner, konsulentvirksomheder og store virksomheder som f.eks. Vestas. En del af de studerende, som indgår i et praktikforløb hos en virksomhed, ender med at udarbejde kandidatspeciale i samarbejde med praktikvirksomheden, hvorefter nogle også ansættes hos den pågældende virksomhed, og et praktikforløb er således en rigtig god mulighed for de studerende for at få en fod indenfor på arbejdsmarkedet.

Søsser overtog ordet og forklarede, at aftagerne igen ville få udleveret et sæt kort i deres respektive farve, hvorpå der var påført forskellige metoder, emner og områder, som Sustainable Design kandidatuddannelsen favner. Aftagerne skulle således vurdere hvilke af disse, som de fandt relevante, samt ligesom i første designspil placere kortene på spillepladen i en prioriteret orden, hvor emner af størst relevans placeres tættest på midten af spillepladen.

Formålet med andet designspil var således at få aftagernes bud på, hvad der er vigtigt ift. rekruttering, hvis vores kandidater skal tiltale deres virksomheder samt hvilke metoder, emner og områder vi bør sætte fokus på i markedsføringen af Sustainable Design kandidatuddannelsen, og om der omvendt er metoder, emner og områder, som bør udelades. Ønsket er således at skærpe uddannelsens fokus ift. såvel at få tiltrukket de rette ansøgere som at sende de rette kandidater ud på arbejdsmarkedet.

Simone lagde ud og fortalte, at hun havde forholdt sig til emnerne på kortene ift. hvorfra hun ellers kan rekruttere kandidater. Ift. byplanlægning får de typisk kandidater fra RUC, så dette bør i hendes optik ikke være fokus på Sustainable Design uddannelsen. Hun syntes imidlertid, at Sustainable Design er særligt stærk ift. kombinationen af innovation og bæredygtighed, hvorfor dette bør fremhæves i markedsføringsøjemed. 'LCA' vurderede hun, er lidt for snævert, og hun havde følgelig selv tilføjet ordet 'bæredygtighed'. 'Cirkulær økonomi' og 'sustainable digital manufacturing' var for hende også en delmængde af bæredygtighed. 'Urban transition' mente hun som sagt, at hun kunne finde via rekruttering fra andre uddannelser, hvorfor denne var placeret længst ude på spillepladen sammen med 'UI' (user interface), da de hos dem, på trods af at dette område indeholder mange

gode kompetencer, ikke er så produktorienterede, hvorfor dette ikke vurderes af så stor relevans hos dem.

For Jørgen Ole var teknik og 'innovation' vigtigst, og herefter bæredygtighed. De har hos dem ikke brug for byplanlæggere, hvorfor 'urban transition' ligeledes hos ham blev lagt yderst på spillepladen. 'Sustainable digital manufacturing' ligger tæt op ad design for manufacturing, som for dem er vigtigt, da de designer fra vugge til grav, hvorfor han havde placeret dette emne et godt stykke inde på spillepladen.

Julie havde lagt 'urban transition' langt inde på spillepladen, da der ifølge hende er et kæmpe marked, og hun netop sidder i BLOX og er omringet af byfolk, hvor det er nogle kompetencer, der fylder enormt meget omkring hende; både ift. by, byggeri, miljø og mobilitet, men hun nævnte, at hun faktisk var enig med Simone i, at dette er at finde mange (og andre) steder, hvorfor det måske i virkeligheden ikke er dette, som Sustainable Design skal slå sig fast på.

Hun påpegede imidlertid, at der ift. 'cirkulær økonomi' mangler nogle kompetencer, hvorfor man med fordel kunne sammenlægge dette med 'LCA' og 'sustainable digital manufacturing' og danne en profil, der rummer bæredygtighed, produkt og livscyklusanalyse. Hun syntes dog, at det er lidt en udfordring at benytte ordet 'LCA', da dette ikke i sig selv er et mål, men et værktøj, som det naturligtvis er godt at kunne, men dette er langt fra det eneste, man skal beskæftige sig med. Hun syntes desuden, at det ville være godt at få italesat 'manufacturing' ift. de mange produktionsvirksomheder, der er derude. For hende er 'innovation' ikke et profileringsord, som det har været for nogle år tilbage.

Simone kommenterede, at årsagen til, at hun havde tilføjet ordet 'bæredygtighed', var, at det for hende rummede det med at være kreativt tænkende, forslagsstillende og konceptualiserende, og at hvis man kun havde 'LCA' og 'innovation', ville hun i stedet tænke i retning af en miljøingeniør, hvilket de tre andre aftagere erklærede sig enige i.

Julie påpegede, at begreber som servicesystemer, samarbejde og tværfaglighed er en kæmpe stor del af det, men at ordet 'innovation' ikke rigtigt siger det, og Steffen istemte, at udfordringen er, at der ikke rigtigt findes et godt ord for det, de alle kredser om. Der tales om design og innovation, men for mange giver 'design' associationer til, at der designes f.eks. møbler.

dygtige til at lave LCA, men mere at have nogle, der kan omsætte dataene til løsninger, hvilket er det, Sustainable Design fokuserer på.

Pernille påpegede, at man evt. kan skelne mellem at være specialist og generalist, altså at man ikke behøver at være ekspert i f.eks. LCA, men at man i stedet skal have en generel forståelse og vide, hvornår der er brug for en specialist, hvilket de andre gav hende ret i.

Søsser bemærkede, at LCA bestemt er et parameter, som kan bruges til enten at tiltrække eller afskrække, altså positionere sig på, da dette er et område, som mange ansøgere har fokus på ift. valg af kandidatuddannelse, da nogle studerende decideret ønsker at blive eksperter inden for livscyklusvurdering.

Søsser gav nu aftagerne besked om, at de gerne måtte tilføje andre metoder, emner og områder, som de syntes manglede og kunne være relevante at have med.

Steffen spurgte ind til, om fokus på de tre veje indenfor bæredygtighed er blevet skærpet på kandidatuddannelsen, og om det er rigtigt forstået, at det er miljøvejen, der er i centrum på Sustainable Design. Andrés svarede, at sidstnævnte ikke er tilfældet. Ønsket er, at de studerende skal være eksperter i diskussion, og at de forstår, at der er forskelle. For tiden er det planetære grænser + SDG, der er dominerende på bæredygtighedsdagsordenen. Sustainable Design beskæftiger sig med, hvordan der kan skabes en systemisk forståelse heraf samt hvordan 2030 dagsordenen inden for planetære grænser opnås.

Julie spurgte ind til fokus på donut-modellen, som også indbefatter det sociale aspekt, og dette er også en version, som inddrages på uddannelsen. Flere af de konkrete værktøjer, der undervises i, såsom LCA, har imidlertid det miljømæssige fokus. Julie spurgte ind til LCC (life cycle costing), men dette er ikke en del af uddannelsen. Det er LCM (life cycle management) derimod. Søsser tilføjede, at der er kurser i organisationsforandring på kandidatuddannelsen, hvilket måske ikke helt rummer det sociale aspekt, men trods alt er noget andet end miljøkompetencer. Søsser nævnte endvidere, at det er en vedvarende diskussion. Hun er selv meget pro den sociale bæredygtighed og forsøger at få den så meget ind i uddannelsen som muligt, men det kan være svært, da den ikke er så hårdt operationaliseret. På et tidspunkt forsøgte man at skabe en social LCA, men dette var rigtig svært i praksis. Andrés indskød, at rigtig mange af de studerendes igangværende specialer næsten udelukkendes omhandler det miljømæssige aspekt, da mange virksomheder efterspørger dette, men at de studerende naturligvis stadig er klar over, at bæredygtighed er meget mere end det.

Julie havde tilføjet emnet 'bæredygtighed bredt' for at introducere et mere holistisk bæredygtighedsbegreb, hvor der er plads til, at det både kan handle om planeten, det regenerative eller noget helt tredje, og hvor der er en accept af, at begrebet hele tiden er i udvikling. Der kommer hele tiden nye ting og krav til, hvorfor de navngivne områder bør favne bredt og kunne udvides, så folk ikke tror, at det f.eks. kun handler om LCA og klima, og så man ikke hele tiden skal udskifte navnene på områderne – og på uddannelsen. Hun kunne godt lide 'planetære grænser', da denne netop er meget bred og holistisk, men Simone påpegede, at dette er LCA faktisk også, da denne også favner mange miljøparametre. Ift. planetære grænser er der sat nogle værdier på, men hun syntes ikke, at der er så stor forskel på bredden af de to, da det stadig er meget miljøorienteret.

Julie havde desuden tilføjet 'brugerforståelse' og 'adfærdsændring', da Sustainable Design netop er en designuddannelse og ikke kun en teknisk uddannelse. Tit mangler virksomhederne nogle humanister, da ingeniørerne er gode til at udvikle cirkulære materialer og produkter men ift. produktets rejse i brugsfasen, så har de ikke forståelse for og kontrol herover, og hvis forbrugerne ikke genanvender, reparerer og efterspørger produktet, så er produktet ligegyldigt. Der er således

brug for netop at inkludere nogle kompetencer i 'brugerforståelse' og 'adfærdsændring' i forretningsmodellen, hvorfor disse kunne være et 'unique selling point' for Sustainable Design.

Søsser fortalte, at dette er en god og interessant pointe, men at der gennem de seneste år faktisk har været en nedprioritering af disse kompetencer på kandidatuddannelsen, da bachelorerne fra Bæredygtigt Design har helt styr på disse. Dog har det vist sig, at de bachelorer, som kommer fra andre uddannelser og uddannelsesinstitutioner ikke nødvendigvis besidder disse, hvorfor de følgelig er endt med ikke være godt nok klædt på i forhold hertil.

Ydermere havde Julie også tilføjet 'transition/change', 'systemisk/systemdesign', 'forretningsmodeller' og 'værdikæder'.

Steffen tilføjede, at uddannelsen bør være skarp ift. cirkulær økonomi, med det sociale, miljømæssige og økonomiske, kredsende omkring innovation, konceptskabelse og designprocessen. Omvendt bør der skæres noget fra, da man ellers ikke opnår en skærpet profil, og ifølge ham bør emner som 'UI' og 'urban transition' således frasorteres, da disse ligeledes kan findes på en del andre uddannelser.

Julie fortalte, at hun havde lagt mærke til, at der kommer flere og flere jobopslag, hvori virksomheder leder efter en sustainability manager. Hun kan imidlertid godt frygte, at en sådan stilling i virkeligheden udmønter sig i en administrativ øvelse i at finde datakilder, men samtidig er et sådant stillingsopslag en god vej ind i en virksomhed, da dette netop vidner om, at virksomheden har fokus på og ønsker at satse på bæredygtighed. Det er vigtigt, at kandidaterne har værktøjs- og dataforståelse, men også en forståelse af og fokus på forretningsmodeller. De kan nemt ende som en 'lonely wolf', der skal bære ansvaret for bæredygtighed i virksomheden. Det kunne give god mening at kigge på denne profil, da denne virkelig åbner sig op for tiden. Søsser kommenterede, at byggebranchen faktisk har lavet en certificering af en bæredygtighedskoordinator, som netop er en 'lonely wolf' i byggevirksomhederne.

Søsser bemærkede, at det var interessant, at der blandt aftagerne var så stor enighed om, at 'urban transition' og 'UI' bør udfases, da der netop har været stort fokus på førstnævnte i uddannelsen, og da det desuden meget længe har været diskuteret, hvorvidt der skulle mere 'UI' ind i uddannelsen – hvilket det nu ser ud til, at vi kan afkræfte.

Simone bakkede op om et fokus på 'brugerforståelse' og 'adfærdsændring', da man kan have nok så meget viden om den forandring, der skal skabes, men det er ikke nødvendigvis en viden, der gør, at forandring rent faktisk skabes. Det med at være i stand til at arbejde med hvilke narrativer, der er på spil, og som er barrierer for at skabe en forandring, spiller godt sammen med ikke bare at være miljøspecialist, men med faktisk at kunne drive en forandring.

Jørgen Ole nævnte, at man ift. bæredygtige forretningsmodeller typisk tænker makroøkonomisk, men at man ligeledes bør beskæftige sig med disse på et mikroøkonomisk niveau, da mange af de mindre virksomheder ikke opnår en levedygtig model, og der er ligesom et hul ift. disse. Søsser svarede, at cirkulær økonomi skam også er mikroøkonomi, og at der på Sustainable Design uddannelsen også arbejdes hermed, ift. hvad den enkelte virksomhed kan gøre, og om det kan betale sig.

Søsser vendte nu tilbage til at bede om forslag til et evt. nyt navn til uddannelsen, for navnet er jo også rigtig relevant ift. rekruttering. Vi er nødt til at være skarpe på uddannelsesnavnet, og hvad vi tilbyder, for at tiltrække de rigtige studerende.

Steffen supplerede med, at det også er interessant, hvad dimittenderne vælger at kalde sig efterfølgende. Sustainable Design dimittenderne kalder sig for bæredygtige designingeniører, hvorfor det kan diskuteres, hvorvidt det overhovedet er muligt at fjerne ordet 'design' fra uddannelsens navn.

Steffen foreslog 'Sustainable Change', da dette ifølge ham dækker ret fint over uddannelsens indhold, og han mente, at man netop godt kan være designingeniør med speciale heri.

Simones forslag var stadig 'Transition Design'. Hun overvejede, om ordet 'regenerativ' skulle med, men dette er evt. svært for små virksomheder at forstå.

Jørgen Ole kom med et lidt mere håndfast bud i form af 'Teknisk bæredygtighedsingeniør', da det tekniske er vigtigt for at komme i betragtning hos hans virksomhed.

Julie kom med hele tre bud; 'Sustainable Transition Design', 'Engineer in Sustainable Design' og 'Design and Sustainable Manufacturing' – sidstnævnte for at inkludere det produktmæssige som differentieringsparameter. Hun vurderede, at det var vigtigt både at inkludere ordet 'design' og 'engineer' (sidstnævnte i form 'manufacturing' eller 'engineer'), så måske 'Engineer in Sustainable Transition Design' kunne være et godt bud, selvom det er langt.

Søsser samlede op og påpegede, at det var interessant at høre, hvor enige aftagerne var ift. hvilke områder, der bør sættes på, samt hvilke, der kan nedtones eller måske helt udfases. Hun syntes endvidere, at det var nogle utroligt gode bud på uddannelsesnavn, der var kommet på bordet, og disse vil blive meget værdifulde, når vi skal i gang med revisionen af uddannelsens studieordning og evt. navn.

Afrunding

Mødet afsluttedes med en evaluering af formatet, og der var blandt aftagerne enighed om, at mødeformatet havde været rigtig interessant, og at det ikke mindst var godt at blive aktiveret og involveret, hvorfor det vil være positivt at fortsætte med dette format ved fremtidige møder. Søsser nævnte, at næste møde dog formentlig vil blive lidt mere detaljeorienteret ift. revisionen af uddannelsen. Kadencen på aftagerpanelmøderne er som sagt én gang årligt, så næste møde vil være i maj 2024. Der vil imidlertid altid være mulighed for at indkalde til et ekstra møde, hvis det skulle blive relevant.

Noget af det, som skal adresseres ifm. revisionen, er dilemmaet og udfordringen med blandingen af Bæredygtigt Design bachelorer og bachelorer fra andre uddannelser og uddannelsesinstitutioner på kandidatuddannelsen, da uddannelsen skal favne begge grupper og klæde dem godt på uanset baggrund. Dette såvel ift. undervisningen som i projektarbejdet.

Andrés nævnte, at vi måske næste gang skal diskutere, hvilke profiler uddannelsen skal rumme, også ift. hvilke kapaciteter vi besidder og kan udvikle på. Der skal måske være en 3-4 faste områder, som spiller godt sammen. Der er også relevant for aftagerne at vide, hvilke dele af uddannelsen, der kan rykkes på, og hvilke der ikke kan. Dog er det vigtigt ikke at bygge uddannelsen op omkring, hvilke kompetencer vi har in house. Man bør i stedet se på, om man har de rette kompetencer.

Jørgen Ole spurgte ind til uddannelsens mission. Denne har tidligere været diskuteret men aldrig landet, og der var enighed om, at det ville være godt at have dette på plads til næste møde. Alternativt kunne dette være et udgangspunkt for et designspil ved næste møde. En klar mission skal gerne kunne holde i hvert fald 10 år, og denne vil gøre det meget nemmere at manøvrere i fremtiden ift. at områder/emner, der fjernes og tilføjes, skal passe ind i uddannelsens mission. Det er vigtigt at satse på et bredt bæredygtighedsbegreb og forhold sig til, hvilken forandring, man ønsker at skabe i verden, og på hvilket niveau. Det er vigtigt at få skabt en fortælling.

Maj-Britt påpegede, at vores employability-medarbejder Emile har et bredt netværk, som måske kunne bringes i spil ift. at få udarbejdet nogle analyser og få nogle gode input og casehistorier.

Pernille nævnte, at man også bør gøre sig overvejelser om, hvorvidt uddannelsen måske på sigt skal være tilgængelig flere steder i landet. Der er jo mange relevante virksomheder f.eks. i trekantområdet og i Nordjylland for vores dimittender, og typisk vil tilstedeværelsen af uddannelsen i specifikke områder netop lede til ansættelser i disse områder, hvor det omvendt kan være svært at flytte de københavnske dimittender til f.eks. Nordjylland for at få job.

Julie nævnte, at der tidligere er lavet en kortlægning af kompetencebehovet hos danske virksomheder, hvor netop de kompetencer, som de studerende undervises i på Sustainable Design, blev fremhævet, så der er et kæmpestort behov herfor hos produktionsvirksomhederne. Hun tror dog, at der går lidt tid, før virksomhederne er helt klar, men det begynder så småt at ske nu.

Ift. hvor dimittenderne pt får job, ser dette lidt anderledes ud ift. praktik. Der er lidt mere geografisk spredning. Nogle af uddannelsens dimittender kommer oprindeligt fra Jylland og søger således også retur efter endt uddannelse.

Der er formentlig også et behov for efter-/videreuddannelse hos virksomhederne lige nu, og på sigt er disse måske klar til at aftage nogle dimittender. Det kræver dog en vis kapacitet at ansætte en hel bæredygtighedsmedarbejder.

Der kan inden næste møde med fordel udarbejdes en opdateret oversigt over, hvor vores dimittender får arbejde, indeholdende såvel navne på virksomheder som dimittendernes titler hos virksomhederne.

Hvis der skulle blive brug for yderligere diskussioner med og input fra aftagerne inden næste aftagerpanelmøde, vil vi række ud og evt. invitere til et ekstra møde. Ellers er planen, at vi ses til næste aftagerpanelmøde i maj 2024.
